

PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY

„Wychowywać, to znaczy po partnersku towarzyszyć dziecku na jego drodze rozwoju”

(Werner Haas)

Rada Rodziców, uchwałą z dnia 27.09.2011 r., w porozumieniu z Radą Pedagogiczną przyjęła program wychowawczy Publicznej Szkoły Podstawowej nr 11 w Opolu.

Program wychowawczy w naszej szkole jest tworzony po to, aby wspierać rodziców i pomagać im w wychowaniu dzieci. Zasadniczym elementem działań dydaktyczno - wychowawczych jest kształtowanie charakterów dzieci i młodzieży oraz konstruowanie spójnego systemu wartości, ułatwiającego rozumienie współczesnego świata i odnalezienie się w nim, a także dostosowanie się do ciągłych zmian.

Jest to zgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48, ust.1), Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej nr 129 z dnia 15 lutego 1999r. i Statutem Szkoły.

Postawione zadania wychowawcze zostały opracowane wspólnie przez nauczycieli, rodziców i uczniów.

Będą one realizowane poprzez różnorodne formy i metody pracy na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.

Rozdział I

Wartości wychowawcze ustanowione w celu ich osiągnięcia, przestrzegania i poszanowania przez wszystkich członków społeczności szkolnej.

1. Kształtowanie postaw świadomego uczenia się oraz przyjmowanie coraz większej odpowiedzialności za własną naukę.
2. Niesienie pomocy innym i wyrabianie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.
3. Rozwijanie samodzielności, przedsiębiorczości i poczucia odpowiedzialności.
4. Sprzyjanie rozwojowi osobowości oraz osobistych zainteresowań.
5. Wyzwalanie aktywności u dzieci.
6. Kształcenie umiejętności dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz oceny własnych działań i przedsięwzięć.
7. Kształtowanie postawy dociekliwości ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
8. Poszukiwanie wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
9. Uczenie się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego.
10. Kształcenie postaw patriotycznych i obywatelskich.

11. Umiejętność porozumiewania się z drugim człowiekiem, słuchania go i rozumienia jego poglądów.
12. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.
13. Prowadzenie profilaktyki przed współczesnymi zagrożeniami dzieci i młodzieży.
14. Zadbanie o rozwój fizyczny - właściwe formy wypoczynku i bezpieczeństwo.
15. Wprowadzenie dzieci w świat kultury i sztuki oraz przygotowanie ich do świadomego i aktywnego odbioru wytworów kultury ludzkiej.
16. Kształtowanie postawy asertywnej, otwartego wyrażania myśli, potrzeb i uczuć.
17. Wdrażanie umiejętności rozwiązywania konfliktów drogą mediacji i wzajemnego porozumienia.
18. Wyrabianie świadomości prawnej u uczniów.
19. Traktowanie wiadomości przedmiotowych, stanowiących wartość samą w sobie, w sposób integralny, prowadzący do lepszego rozumienia świata, ludzi i siebie.

Podmiotowe traktowanie ucznia jest uznane w naszej szkole za wartość nadrzędną.

Rozdział II

Ścieżki edukacyjne ujmują treści i umiejętności, które wspierają działalność wychowawczą szkoły. Są one realizowane na oddzielnych modułach (ścieżka prozdrowotna, regionalna, ekologiczna) i zajęciach lekcyjnych oraz pozalekcyjnych, na których również realizowana jest ścieżka czytelnicza i medialna oraz wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

1. Ścieżka prozdrowotna. Promocja zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego dzieci.
2. Ścieżka ekologiczna. Dostrzeganie i wartościowanie zmian zachodzących w otaczającym środowisku oraz rozwijanie wrażliwości na jego problemy.
3. Ścieżka czytelnicza i medialna. Przygotowanie ucznia do samodzielnego poszukiwania potrzebnych informacji, materiałów, do świadomego i odpowiedzialnego ich odbioru oraz korzystania ze środków masowej komunikacji (TV, media, prasy i komputerów).
4. Ścieżka - wychowanie do życia w społeczeństwie. Ścieżka ta składa się z trzech odrębnych działów:
  - wychowanie do życia w rodzinie - ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka oraz pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania.
  - edukacja regionalna - poznanie najbliższego środowiska oraz specyfiki swojego regionu, rozwijanie wartości rodzinnych związanych z wartościami kulturowymi wspólnoty lokalnej, rozwój postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej
  - wychowanie patriotyczne i obywatelskie - kształtowanie więzi z krajem ojczystym i szacunku dla własnego państwa oraz świadomości obywatelskiej; rozwijanie szacunku dla wspólnego dobra i postaw prospołecznych.

Wyżej wymienione ścieżki edukacyjne realizowane są zgodnie z wybranymi programami nauczania z poszczególnych przedmiotów i planem ścieżek edukacyjnych.

Rozdział III

Sytuacje wychowawcze mają na celu wszechstronny rozwój uczniów i kształtowanie ich charakterów i osobowości.

Płaszczyzny oddziaływań wychowawczych:

1. Lekcje wychowawcze.
2. **Zajęcia socjoterapeutyczne**
3. **Zajęcia profilaktyczne**
4. Lekcje przedmiotowe.
5. Zajęcia wyrównawcze.
6. Zajęcia świetlicowe.
7. Działalność biblioteki.
8. Indywidualna praca pedagoga i psychologa szkolnego.
9. Rozwijanie samorządności, postaw aktywnych i zainteresowań poprzez udział w pracach kół i organizacji.
9. Współdziałanie w tworzeniu prawa szkolnego i niektórych programów szkolnych.
10. **Realizacja hasła roku „Muzyczny dialog”**
11. Uroczystości związane z kultywowaniem tradycji i obrzędów szkolnych, regionalnych i narodowych i zmażanych z patronem szkoły Orłętami Lwowskimi.
12. Imprezy, konkursy i wystawy związane z obchodami Światowych Dni.
13. Imprezy i zajęcia programowe związane z ekologią, bezpiecznym poruszaniem się po drogach, propagowaniem czytelnictwa.
14. Okazjonalne święta młodzieżowe.
15. Zabawy szkolne.
16. Spotkania z ciekawymi ludźmi.
17. Wyjścia do muzeum, kina, teatru, filharmonii i galerii.
18. Wycieczki programowe i krajoznawczo - turystyczne oraz rajdy integracyjne.
19. Przygotowanie programów i występów artystycznych
20. Redagowanie i wydawanie gazetki szkolnej oraz praca w szkolnym radiowęźle.
21. Współdziałanie w urządzaniu i przygotowywaniu wystroju klas i innych pomieszczeń szkoły.
22. Udział w apelach, dyskusjach, pogadankach, oglądanie przeżroczy, kaset video, słuchanie i tworzenie muzyki
23. Wyjścia do zakładów pracy.
24. Współpraca z rodzicami, „Akademia dla rodziców” (pedagogizacja rodziców),
25. Kontakty z przedstawicielami władz samorządowych, policji, straży miejskiej, sądownictwa.

Rozdział IV

1. Program działań przeciwstawiających się złu, zagrożeniom i patologii.

Celem tego programu jest:

- przeciwdziałanie paleniu tytoniu, narkomanii i alkoholizmowi,
- ochrona przed negatywnym wpływem mediów,
- przeciwdziałanie przestępczości nieletnich,
- prowadzenie bieżącej oceny zagrożeń patologii społecznej.

Wyżej wymienione cele realizowane są w zależności od potrzeb i zaistniałych sytuacji poprzez:

- a) monitorowanie zaistniałych sytuacji,
- b) zajęcia warsztatowe,
- c) realizacja szkolnego programu profilaktycznego „ Jestem Bezpieczny”. Programem objęci są wszyscy uczniowie PSP 11 w ramach lekcji wychowawczych.
- d) obowiązkowe zajęcia edukacyjne z wychowania zdrowotnego w kl. IV i zajęcia „Bezpieczna szkoła” dla klas III,
- e) lekcje wychowawcze,
- f) ścieżki edukacyjne,
- g) gromadzenie przez bibliotekę materiałów i literatury z tego zakresu,
- h) zagospodarowanie czasu wolnego ucznia,
- i) objęcie uczniów indywidualną terapią pedagogiczną i psychologiczną
- j) współpracę z :
  - rodzicami,
  - Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
  - Poradnią Zdrowia Psychicznego,
  - Kuratorami Sądu Rodzinnego i Nieletnich,
  - Strażą Miejską,
  - Komendą Policji,
  - Pogotowiem Opiekuńczym,
  - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie itp.

2. W celu wspierania procesu wychowawczego w szkole działa komisja wychowawcza.

Komisja wychowawcza składa się z:

- dyrektora szkoły lub jego zastępcy (przewodniczący komisji),
- pedagoga szkolnego,
- wychowawcy danej klasy,
- powołanych przez dyrektora szkoły nauczycieli.

W komisji wychowawczej mogą uczestniczyć z głosem doradczym osoby zaproszone przez dyrektora szkoły z instytucji wspomagających proces wychowawczy szkoły. Na komisję zaprasza się rodziców (prawnych opiekunów) i uczniów, których sprawa jest poruszana.

Komisję wychowawczą zwołuje jej przewodniczący na wniosek wychowawcy klasy lub innego nauczyciela szkoły w celu rozwiązania problemu wychowawczego.

Komisja może wnioskować do dyrektora szkoły o zastosowanie odpowiednich środków wychowawczych.

Rozdział V

W trakcie trwania roku szkolnego istnieje ramowy harmonogram stałych uroczystości różnego typu o charakterze wychowawczym i kulturalnym.

I. Szkolny rytuał:

1. Rozpoczęcie roku szkolnego klas II-VI.

2. Przyjęcie pierwszaków do społeczności szkolnej.
3. Podsumowanie pracy uczniów (apele w I i II semestrze).
4. Zakończenie pierwszego etapu edukacyjnego klas trzecich.
5. Pożegnanie klas szóstych.
6. Zakończenie roku szkolnego klas I – V.
7. Szkolny festyn rekreacyjno - sportowy.
8. Szkolne igrzyska sportowe.
9. **Ślubowanie uczniów klas I dniu Święta Patrona Szkoły**

II. Rocznice - święta narodowe:

1. Rocznica wybuchu II wojny światowej (wrzesień).
2. **Święto patrona szkoły połączone z Narodowym Świętem Niepodległości**
3. Dzień Edukacji Narodowej.
4. Święto Konstytucji 3 Maja.

III. Święta okazjonalne – młodzieżowe:

1. Dzień Chłopaka.
2. Walentynki.
3. Karnawałki.
4. Dzień Dziewcząt.
5. Pierwszy Dzień Wiosny.
6. Dzień Życzliwości.
7. Dzień Dziecka.
8. Dyskoteki ogólnoszkolne.

IV. Kontynuacja tradycji, obrzędów i zwyczajów narodowych i regionalnych:

1. Zaduszki.
2. Tradycja Andrzejkowa.
3. Mikołajki.
4. Boże Narodzenie.
5. Wielkanoc.

V. Światowe dni obchodów:

1. Dzień Sprzątania Świata.
3. Światowy Dzień Zdrowia.
4. Dzień Ziemi.

VI. Imprezy, zajęcia programowe:

1. Ekologia w naszej szkole.
2. „Bezpiecznie szkoła” w kl. III.
3. Zajęcia i konkursy tematyczne i przedmiotowe.
4. Promocja zdrowia.
5. Inwestycja w Pierwszy krok- program rozwoju szkół podstawowych miasta Opola

Założenia ogólne:

1. Każda klasa raz w roku uczestniczy w jednym zorganizowanym przez szkołę wyjściu:

<ul style="list-style-type: none"> - do kina, - do teatru, - do filharmonii, - do muzeum, 	}	wg harmonogramu.
---	---	------------------

2. Wycieczki programowe i krajoznawczo - turystyczne odbywają się wg harmonogramu wycieczek na dany rok szkolny.
3. Wyjścia i wycieczki związane z realizacją programu dydaktyczno-wychowawczego szkoły są dla ucznia obowiązkowe.

Uwaga ! Harmonogram imprez szkolnych na dany rok szkolny dołączony jest do programu wychowawczego szkoły.

Rozdział VI

□ Zajęcia pozalekcyjne.

Szkolny system zajęć pozalekcyjnych tworzony jest corocznie w oparciu o możliwości finansowe i kadrowe szkoły i uwzględnia zainteresowania uczniów oraz ich potrzeby.

Zajęcia te realizowane są również w ramach dodatkowych godzin wynikających z art.42 ust.2 pkt 2 Karty Nauczyciela.

Ten system tworzą :

1. Organizacje szkolne.
2. Koła przedmiotowe.
3. Koła zainteresowań.
4. Zajęcia wyrównawcze, korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne, rewalidacyjne i gimnastykę korekcyjną.
5. Zajęcia rekreacyjno - sportowe.

Celem zajęć pozalekcyjnych jest rozwijanie talentów i zainteresowań uczniów, ich dociekliwości poznawczej, samodzielności, poszukiwania, odkrywania, działania, twórczości własnej, zagospodarowanie czasu wolnego.

Szkoła organizuje także specyficzne zajęcia, na których otacza się opieką dzieci z pewnymi dysfunkcjami, udziela się pomocy uczniom z obniżonymi wymaganiami edukacyjnymi. Uczniowie mają możliwość uzupełniania swoich wiadomości i kształtowania umiejętności.

Każdy uczeń zobowiązany jest do uczestnictwa co najmniej w jednej formie zajęć pozalekcyjnych lub wyrównawczych (zwolnienia z tego obowiązku dokonuje dyrektor szkoły). Nabór na te zajęcia odbywa się na podstawie opracowanych kryteriów dołączonych do programu jako załącznik.

Proces dydaktyczno-wychowawczy wspierany jest przez działalność pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy, świetlicy i biblioteki szkolnej, a także szkolnych organizacji, w szczególności ruchu harcerskiego.

Organizacje, koła i zespoły specjalistyczne oraz pedagog szkolny, psycholog, logopeda, biblioteka i świetlica pracują zgodnie z tworzonymi co roku planami pracy.

W celu wspierania rodziców, nauczycieli w realizacji treści wychowawczych działa przy bibliotece szkolnej Szkolne Centrum Informacji Medialnej.

Rozdział VII

W szkole tworzy się następujący system motywacyjny w wychowaniu:

1. Zachowania i aktywności nagradzane i uznawane:

- a) systematyczność w przygotowaniu się do zajęć szkolnych,
- b) osiągnięcia w nauce i sporcie szkolnym,
- c) okazywanie szacunku dorosłym i kolegom,
- d) szanowanie godności osobistej, poglądów i przekonań innych,
- e) godne reprezentowanie szkoły na zewnątrz,
- f) pomoc koleżeńska w nauce i każdej innej sytuacji,
- g) praca społeczna na rzecz szkoły i środowiska,
- h) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią, dbanie o jej mienie i troska o czystość i estetykę,
- i) niepalenie tytoniu, niespożywanie alkoholu i niezażywanie środków odurzających w szkole i poza nią,
- j) dbanie o czysty i schludny wygląd zewnętrzny, noszenie obowiązującego w szkole stroju,
- k) przestrzeganie prawa szkolnego,
- l) takie cechy jak:
  - dzielność i odwaga,
  - obowiązkowość,
  - samodyscyplina,
  - prawdomówność.

2. Honorowanie w szkole zasług dla systemu przyjętych wartości, odbywa się poprzez:

- a) Ustną pochwałą wychowawcy na forum klasy,
- b) ustną pochwałą dyrektora szkoły,
- c) pochwałą dyrektora szkoły w formie listu lub dyplomu uznania,
- d) nagrody rzeczowe,
- e) wpis do kroniki szkoły,
- f) przyznanie statuetki „Waleczne serce” na zakończenie edukacji szkolnej,
- g) nagradzanie całego zespołu (pochwała słowna lub rzeczowa),
- h) stypendium za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe.

3. Zachowania przynoszące uszczerbek dobremu imieniu jednostki i całej szkoły:

- a) łamanie praw obowiązujących w szkole,
- b) częsty brak przygotowania się do zajęć szkolnych,
- c) notoryczne wagary, spóźnienia,
- d) wszelkie zażywanie papierosów, alkoholu, narkotyków (m.in. propagowanie ich),
- e) w szczególności naganne jest rozprowadzanie i branie w/w używek na terenie szkoły,
- f) wulgaryzmy w mowie, piśmie i gestach,
- g) niewłaściwe zachowanie się podczas wyjść ze szkoły,
- h) brak szacunku do osób starszych,
- i) brak dbałości o higienę i wygląd zewnętrzny,
- j) nie noszenie obowiązującego w szkole jednolitego stroju,

- k) noszenie stroju i symboli świadczących o przynależności do prawnie zabronionych subkultur młodzieżowych i innych,
- l) niszczenie mienia szkolnego,
- m) kradzieże, udział w bójkach, bicie młodszych, wymuszania.

4. Konsekwencje wynikające z przejawiania przez ucznia zachowań nie uznawanych przez szkołę:

- a) upomnienie ustne wychowawcy klasowego,
- b) upomnienie ustne lub nagana pisemna dyrektora szkoły,
- c) zakaz uczestniczenia w pozalekcyjnym życiu szkoły wydany przez dyrektora,
- d) ograniczenie praw ucznia,
- e) obniżenie oceny zachowania,
- f) przesunięcie ucznia przez dyrektora szkoły do równoległej klasy po uzyskaniu pozytywnej opinii rady pedagogicznej,
- g) przeniesienie do innej szkoły zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dyrektor szkoły może ukaranemu uczniowi przydzielić wykonanie pracy społeczno-użytecznej.

Od decyzji o ukaraniu uczeń lub jego rodzic mają prawo w ciągu 7 dni wnieść odwołanie do dyrektora szkoły. Dyrektor rozpatruje odwołanie w okresie 7 dni, zasięgając opinii rzecznika praw ucznia. Decyzja dyrektora jest ostateczna.

Integralną częścią opisanego systemu są „Szczegółowe kryteria oceny zachowania ucznia”.

Rozdział VIII

1. Uczeń w zakresie ubioru zobowiązany jest do:

- a) noszenia schludnego i estetycznego stroju, nieprovokującego i dostosowanego do rodzaju zajęć uwzględniającego min. zapisy z pktu 1 lit. b - d i pktu 2;
- b) noszenia podczas uroczystości szkolnych, uroczystych wyjść (np. do teatru, filharmonii itp.) i w okresach wyznaczonych komunikatem dyrektora, a mających podkreślić szczególny ich charakter odpowiedniego stroju: biała bluzka/koszula (-ka), ciemne spodnie (o tradycyjnym kroju) lub u dziewcząt spódniczka (o tradycyjnym kroju) i rajstopy w wytonowanej kolorystyce. W okresach chłodu można ubrać sweter, marynarkę o wytonowanych kolorach,
- c) noszenia na zajęciach wychowania fizycznego białej koszulki bez dużego nadruku, ciemnych spodenek oraz sznurowanego obuwia sportowego z tzw. niebrudząca, antypoślizgową podeszwą,
- d) dopuszcza się za zgodą nauczyciela na odstępstwa od ww. stroju uczniowskiego w przypadkach: udziału ucznia w zajęciach sportowych lub w imprezach o charakterze turystycznym, artystycznym czy plenerowym.

2. Uczniowi w zakresie ubioru i wyglądu zabrania się:

- a) noszenia w czasie zajęć edukacyjnych okrycia wierzchniego (kurtki, płaszcze itp.) w okresie, w którym są czynne szatnie,
- b) noszenia obuwia typu „martens”, „glany” i innego niebezpiecznego obuwia,
- c) zakładania kapturów i czapek na terenie szkoły i podczas uroczystości szkolnych i pozaszkolnych,
- d) noszenia strojów z dużymi dekoltami, odsłaniających brzuch i plecy,
- e) noszenia bluzeczek na wąskich ramiączkach, a w okresie „letnim” zbyt krótkich spodenek,
- f) noszenia przez dziewczęta spódnic i sukienek nadmiernie odsłaniających uda,
- g) noszenia wszelkiej odzieży i gadżetów sugerujących przynależność do subkultury, kolczyków na różnych częściach ciała z wyjątkiem uszu, tatuowania się,
- h) posiadania niezadbanej fryzury, robienia wzorów na niej i farbowania włosów,
- i) malowania paznokci, robienia makijażu oraz noszenia wyzywających ozdób,
- j) noszenia getrów do stroju apelowego,
- k) noszenia strojów z wulgarnymi lub nakłaniającymi do niedozwolonych zachowań napisami i symbolami,
- l) noszenia na zajęciach wychowania fizycznego i innych zajęciach sportowych kolczyków i ozdób zagrażających bezpiecznemu wykonywaniu ćwiczeń,

Rozdział X

1. Program uzgodniono z Radą Pedagogiczną Publicznej Szkoły Podstawowej nr 11 im. Orłąt Lwowskich w Opolu w dniu 12 września 2011r.
2. Program Wychowawczy wchodzi do realizacji z dniem uchwalenia.

Za Radę Rodziców

przewodniczący Rady Rodziców Rafał Pękalski .....